

Dr. habil. Molnár Tamás
egyetemi docens
tanszékvezető
Pannon Egyetem
Gazdaság-tudományi Kar
Alkalmazott Gazdaságtan Tanszék
8200 Veszprém, Egyetem utca 10. Pf.: 158

VÁLASZ OPPONENSI VÉLEMÉNYRE

A (PhD) doktori értekezés címe:

**AZ EURÓPAI UNIÓ INTERVENCIÓS RENDSZERÉNEK HATÁSAI A KUKORICA ÉS
AZ ÉTKEZÉSI BÚZA PIACON MAGYARORSZÁGON**

Szerzője: Nógrádi Judit

Mindenekelőtt tisztelettel megköszönöm Dr. Molnár Tamás Opponens Úrnak, hogy figyelmet és időt fordított dolgozatomra, valamint hogy bírálataiban elismerően értékelte munkámat!

A részletes opponensi észrevételekre adott válaszok

Köszönöm, hogy Opponens Úr aktuálisnak tartja témaválasztásomat és köszönöm a szakirodalomra és a dolgozat szerkezeti felépítésére vonatkozó dicsérő szavait!

Köszönöm Opponens Úrnak a formai kérdésekkel kapcsolatos megállapításait!

Köszönöm, hogy elfogadta és értékelte a disszertációban tett javításokat!

Az Opponens Úr SPSS és EViews outputokkal, illetve a 2. melléklettel kapcsolatos észrevételeit köszönöm, további kutatásaim során erre külön figyelmet fordítok majd.

Az Opponens Úr véleménye szerint az elemzések során logikusabb lett volna először főkomponens-analízist végezni és utána lefuttatni a megmaradt változókkal a regresszió-analízist, azonban én azért végeztem fordítva az elemzéseket, mert első lépésként általános feltáró elemzést szerettem volna végezni (hogyan alakult a búza, illetve a kukorica ára, intervenciós készlet stb. az időben). Az általános statisztikai feltáró elemzést követően fokozatosan tértem át az előrejelzésre. Hiszen, nyilvánvalóan senki nem tud addig előrejelzést készíteni, amíg az alapadatok, az alapváltozók időbeliségéről, dinamikájáról, és legfontosabb tulajdonságáról nincs tudomása. A következő lépésként pontosan ezért vettem elő a regressziót és annak viselkedését. A stepwise pedig lényegében a regressziós egyenlet becslésére szolgál, vagyis hogy melyek a legfontosabb változók, amelyek valóban magyarázzák és hozzájárulnak a regresszióillesztés pontosságához, illetve mint feltáró elemzési módszer a stepwise módszer lépésről lépésre vonja be az egyes változókat a független változók listájából.

Az alapvető cél tehát az volt, hogy a meglévő változó halmazból a stepwise eljárással kiválogassam a valóban fontos esetlegesen a regressziós modell felírásában használható változókat, úgy hogy a leginkább robusztusabb modellhez jussak. A regressziószámítás végén azonban láttam az eredményeken, hogy jelentős a multikollinearitás, vagyis az egyes változók nagy arányban korrelálnak egymással és így az egyik regresszió alapfeltevés sérül. Ezért alkalmaztam a stepwise eljárást követően a főkomponens elemzést a változók egymással való korrelációjának megszüntetésére.

Összegezve tehát, hogy miért a regressziószámítás következett először és azután főkomponens-elemzés: pontosan ezért, hogy a multikollinearitást kiszűrjem és a kapott változók esetleges jól magyarázhatóság esetén új regressziós egyenletet írjak fel. Továbbá a "A főkomponens elemzés feltáró és adatvezérelt módszernek is nevezik, mivel nem előzetesen felírt modell illeszkedését teszteljük, hanem a változók lineáris kapcsolataira építve keressük az előre általában meg nem határozott számú ortogonális tengelyt" (Kovács, 2006). Amiből szintén kiderül, hogy egy feltáró és a korreláció megszüntetésére alkalmas módszert alkalmaztam.

Köszönöm Opponens Úr azon véleményét, hogy az általam megfogalmazott tudományos eredmények helytállóak, azzal a kitétel, hogy a harmadik és negyedik tézis összevonható.

Az Opponens Úr megállapította, hogy a dolgozat saját kutatásaimon alapuló munka. A disszertáció új tudományos eredményeit a fenti megállapításokkal fogadja el.

Az Opponens Úr megállapította, hogy a publikációs tevékenységem megfelel a Pannon Egyetem Gazdálkodás- és Szervezéstudományok Doktori Iskola Tanácsa által előírt követelményeknek.

Köszönöm, hogy Opponens Úr elismerte értekezésem tudományos értékét és alkalmasnak tartja nyilvános vitára bocsátásra.

Még egyszer köszönöm Dr. Molnár Tamás Opponensi véleményét, hasznos észrevételeit, elismerő szavait és őszinte kritikáját!

Budapest, 2014. december 22.

Nógrádi Judit